

Nr 109.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa pensioner från allmänna indragningsstaten; given Stockholms slott den 24 februari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o—8:o.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

B. v. Stockenström.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet von Stockenström anför:

1:o.

Hos Kungl. Maj:t har styrelsen för trädgårdsskolan vid Alnarp i skrivelse den 20 oktober 1927 gjort framställning om beredande från och med den 1 juli 1928 av en årlig pension av 400 kronor åt trädgårdsarbeterskan Fredrika Kristina Magnusson.

Infordrade utlåtanden i ärendet hava avgivits den 26 november 1927 av lantbruksstyrelsen och den 9 december 1927 av statskontoret.

*Pension åt
arbeterskan
vid trädgårds-
skolan vid
Alnarp Fred-
rika Kristina
Magnusson.*

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att Magnusson, som är född den 5 februari 1874, under tiden den 1 april 1894—juni 1906 och därefter alltsedan den 1 april 1913 med obetydliga avbrott haft anställning vid Alnarps trädgårdsskola, varav i över 10 år såsom städerska. Hennes avlöningsförmåner hava utgjort, förutom fri bostad om ett rum och kök, för år 1922 omkring 1,000 kronor samt för ett vart av därpå följande fem åren i medeltal 600 kronor. Inkomstminskningen har orsakats dels av lägre dagsverkspriser och dels av att Magnussons arbetsförmåga på grund av sjukdom varit så nedsatt, att hon tidvis icke kunnat utföra något arbete.

I ärendet företett läkarbetyg utvisar, att Magnusson på grund av mång-årig astma och åderförkalkning m. m. måste anses för framtiden fullständigt oförmögen att genom arbete försörja sig själv.

Styrelsen för trädgårdsskolan har anfört, att Magnusson, som saknade möjlighet att försörja sig på annat sätt än genom sitt arbete, under sin anställning visat nit och intresse och städse fört en hedrande vandel.

Med hänsyn till Magnussons väl vitsordade tjänstgöring vid trädgårdsskolan har det synt *lantbruksstyrelsen* billigt, att ett årligt understöd av allmänna medel bereddades Magnusson. På grund av föreliggande omständigheter syntes detta understöd lämpligen böra fastställas till 384 kronor eller det belopp, varmed pension som regel utginge till änka efter vissa statsanställda (jämför riksdagens skrivelse nr 149/1926).

Då Magnusson efter långvarigt arbete vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp inom kort måste lämna sin anställning till följd av sjukdom, som gjorde henne för framtiden fullständigt oförmögen att genom arbete försörja sig, har *statskontoret* ansett goda skäl föreligga att åt henne utverka pension i överensstämmelse med lantbruksstyrelsens förslag. Pensionen syntes böra beviljas att utgå från och med månaden näst efter den, varunder Magnusson bleve entledigad från sin anställning vid nämnda institut.

*Departements-
chefen.*

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna finner jag goda skäl tala för, att ett årligt understöd beviljas ifrågavarande arbeterska vid Alnarps trädgårdsskola. Understödet torde böra sättas till det av lantbruksstyrelsen och statskontoret tillstyrkta beloppet av 384 kronor för år, att, på sätt statskontoret föreslagit, utgå från och med månaden näst efter den, varunder Magnusson entledigas från sin anställning.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att arbeterskan vid trädgårdsskolan vid Alnarp Fredrika Kristina Magnusson må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning därstädes, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 384 kronor.

2:o.

I skrivelse den 3 september 1927 har styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, med överlämnande av framställningar i ämnet från föreståndaren för anstaltens avdelning för lantbrukskemi, professorn Sven Odén, samt förutvarande extra assistenten vid nämnda avdelning Lars Hugo Larsson, anhållit om åtgärders vidtagande för beredande av pension åt bemälda Larsson.

*Pension åt
förutvarande
extra assisten-
ten vid cen-
tralanstalten
för försöksvä-
sendet på
jordbruksom-
rådet
L. H. Larsson.*

Av handlingarna i ärendet inhämtas huvudsakligen följande.

Larsson, som är född den 29 maj 1882 samt efter avlagd studentexamen vissa tider bedrivit studier vid Uppsala universitet och Stockholms högskola, har från och med den 1 juli 1911 intill den 1 juli 1927 tjänstgjort såsom extra assistent vid nämnda anstalts lantbrukskemiska avdelning. På grund av försvagad hälsa har han från och med sistnämnda dag måst lämna sin befattning.

Såsom framgår av i ärendet företedda läkarintyg är Larssons hälsa undergrävd. Enligt det senast i ärendet avgivna intyget lider han av kronisk tarmkatarr med betydlig kraftnedsättning, vilken sjukdom med all sannolikhet kommer att i hög grad nedsätta hans arbetsförmåga för framtiden. Av Larsson har gjorts gällande, att hans sjukdomstillstånd till stor del förorsakats av de dåliga hygieniska förhållandena i kemiska avdelningens dåvarande arbetslokaler. Av särskilda läkare har jämväl uttalats den uppfattningen, att arbetslokalernas beskaffenhet väsentligt bidragit att undergräva hans hälsa.

Den kemiska avdelningens förutvarande föreståndare, professorn H. G. Söderbaum, som under år 1923 avgick från sin tjänst, har vitsordat, att Larsson med nit och skicklighet fullgjort sina åligganden; och den nuvarande avdelningsföreståndaren förutbemälda Odén uttalar, att Larsson efter mättet av sina krafter sökt på bästa sätt fylla sina plikter.

Larsson saknar egna medel för sitt uppehälle samt åtnjuter icke underhåll av annan.

Med angivande att han vid tiden för assistentförordnandets upphörande uppburit en årsavlöning av 4,320 kronor, har Larsson, under återopande tillika av de med avseende å uppkomsten av hans sjukdom föreliggande förhållandena, ifrågasatt en pension av 2,000 kronor för år.

Centralanstaltens styrelse har anfört bland annat följande.

Anstaltens nämnd hade tillstyrkt ansökningen. Då Larsson måste anses mindre förmögen att försörja sig och dessutom vore i avsaknad av egna tillgångar, vore det enligt styrelsens mening önskligt, att någon pension måtte beredas honom.

Styrelsen finge erinra om att förre extra assistenten vid avdelningen Karl Wilhelm Svensson genom beslut av 1927 års riksdag tillerkänts en årlig pension av 1,716 kronor. Då dennes tjänstgöring varit av samma art och omfattning som Larssons och fallen i övrigt torde vara fullt jämförliga, syntes det styrelsen som om en pension åt Larsson borde kunna utmätas till ungefär samma belopp som fastställts för Svenssons pension, och föresloge styrelsen pensionens bestämmande till 1,716 kronor, att utgå från och med den 1 juli 1927.

Statskontoret har i infortrat utlåtande den 10 oktober 1927 anfört följande.

De skäl, som legat till grund för riksdagens medgivande rörande pension till nyssnämnde extra assistenten Svensson, torde i lika hög grad få anses vara för handen beträffande Larsson. På grund härav ansåge sig statskontoret icke böra motsätta sig förslaget om utverkande åt Larsson av någon pension av statsmedel. Larssons avlöning, 4,320 kronor, motsvarade en avlöning på billigaste ort av 3,426 kronor. Pensionsunderlaget, beräknat efter $\frac{2}{3}$ av sistnämnda lönebelopp, utgjorde alltså 2,284 kronor. Emellertid kunde Larsson räkna endast 16 fulla tjänstår i statens tjänst. Pension för honom syntes därför böra, i enlighet med de principer, som tillämpats vid bestämmande av pension åt Svensson och andre kanslisekreteraren C. H. Sjöerona (prop. nr 94:1926) böra fastställas till $\frac{3}{4}$ av sagda pensionsunderlag, vilket utgjorde 1,713 kronor, eller efter avrundning till närmast högre, med tolv jämnt delbart tal 1,716 kronor. På grund härav tillstyrkte statskontoret, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen, att Larsson finge från och med den 1 juli 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till ett belopp av 1,716 kronor för år.

Departements-
chefen.

Med stöd av utredningen i ärendet och i anslutning till riksdagens tidigare beslut i likartade fall vill jag förorda framställning till riksdagen om beviljande enligt myndigheternas förslag av pension åt Larsson.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förutvarande extra assistenten vid centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdet avdelning för lantbrukskemi Lars Hugo Larsson må, räknat från och med den 1 juli 1927, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,716 kronor.

3:0

Tilläggs-
pension åt f. d.
läraren vid
veterinärhög-
skolan A. E.
Pålman.

I en den 18 maj 1925 dagtecknad framställning har dåvarande läraren i hovbeslag vid veterinärhögskolan Axel Robert Pålman, med förmålan att han, förutom sin blivande pension för nämnda lärartjänst, ägde åtnjuta militär pension i egenskap av f. d. regementsveterinär i reserven, anhållit, att han vid sin avgång från lärarbefattningen vid högskolan måtte berättigas komma i åtnjutande av båda pensionerna oavkortade.

Häröver hava infortrade utlåtanden avgivits den 25 september 1925 av arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, den 11 januari 1926 av statskontoret och den 29 mars 1927 av 1926 års pensionsutredning, varefter — sedan Pålman inkommit med en den 2 maj 1927 dagtecknad skrift i ärendet — statskontoret den 2 september 1927 däri avgivit förnyat utlåtande.

De föreskrifter, som i fall, varom nu är fråga, reglera ordningen för pensions utbetalande, återfinnas i 16 § 3:0 i lagen den 11 oktober 1907 (nr 85

sid. 1) angående civila tjänst innehavares rätt till pension, sådant samma lagrum lyder enligt lagen den 17 juni 1908 (nr 62 sid. 1). Enligt nämnda föreskrifter gäller, att för den, som vid avgång från tjänst, varå pensionslagen är tillämplig, åtnjuter eller sedermera erhåller pension för statstjänst, som ej faller under samma lag, pension för den förra tjänsten må utgå med en tredjedel av det belopp, som eljest skolat utgå, dock att, därest härigenom de båda pensionerna icke skulle tillsammans uppgå till nämnda belopp, pensionen må ökas med vad som motsvarar skillnaden.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Pålman från och med den 1 februari 1923 såsom förutvarande regementsveterinär i reserven äger uppbära en årlig pension till belopp, som med inberäkning av förhöjning enligt kungörelsen nr 280/1925 uppgår till 348 kronor. Pålman, som den 9 juni 1925 uppnått den ålder av 65 år, då han varit skyldig att avgå från sin lärartjänst vid veterinärhögskolan, men genom Kungl. Maj:ts beslut den 13 mars 1925 medgivits att däri kvarstå intill den 1 september 1926, åtnjuter enligt den civila pensionslagen från och med samma dag pension å lärartjänsten med 5,724 kronor för år, dock att han jämlikt ovan omförmälda bestämmelser i civila pensionslagen därav må uppbära allenast så mycket, att hans båda pensioner sammanlagt uppgå till sistnämnda belopp.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hava i sitt yttrande i ärendet erinrat, att i den proposition (nr 153) med förslag till civil tjänstepensionslag, som förelades 1925 års riksdag, ehuru densamma icke blev av riksdagen bifallen, pensionerna enligt reservbefälsförordningen likställdes med pensioner för statstjänst¹ och icke ansetts böra, såsom av arméförvaltningen ifrågasatts, utgå oberoende av pension enligt den civila pensionslagen. Med avseende härå har arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse vidare anført.

I Kungl. Maj:ts proposition till 1925 års riksdag angående försvarsväsendets ordnande hade, vad beträffade arméns reserver av befäl, uttalats, bland annat, att försvarsrevisionen framhållit, att det vore av största vikt att icke blott den för mobiliseringsbehovets fyllande nödvändiga personalen kunde anskaffas, utan även att den i kvalitativt hänseende komme att motsvara de fordringar, vilka måste ställas på densamma. Av de för fyllande av detta behov befintliga reservbefälskategorierna utgjorde, enligt vad statsrådet och chefen för försvarsdepartementet i sitt yttrande till det vid nämnda proposition fogade statsrådsprotokollet, sid. 130, anført, de i reserven utnämnda den talrikaste och med avseende på mobiliseringsbehovets fyllande den viktigaste gruppen. Med denna kategori fullt jämnställd torde vara att anse den personal, som övergått från beställning på aktiv stat till

¹ Jämlikt omförmälda lagförslag skulle vid förening av tjänstepension, som avses i samma förslag, med pension för statstjänst, varå den nya lagen icke skulle äga tillämpning, av den förra pensionen utgå den enligt lagförslaget såsom avgiftspension betecknade delen av pensionen samt därutöver så stort belopp av statspensionen, som kunde erfordras, för att tjänstepensionen enligt den nya lagen jämte vad av den andra pensionen finge vid sådan förening åtnjutas skulle motsvara sammanlagda beloppet av den större pensionen och en tredjedel av den mindre.

reserven utan pension och därstädes fullgjorde för ovannämnd kategori författningsenligt föreskriven tjänstgöringsskyldighet.

För att stimulera rekryteringen av reservkadrarna hade 1925 års riksdag fastställt bestämmelser om vissa förbättrade förmåner, bland vilka den om höjda pensioner torde utgöra den viktigaste.

För i reserven redan anställd personal torde intjänandet av den med anställningen förenade pensionen vara ett av de viktigaste skälen för personalens kvarstående i reserven.

Om den pension, som jämlikt gällande bestämmelser efter fullgjord tjänstgöring vid viss ålder tillföle officerare och underofficerare i reserven samt civilmilitärer tillhörande fältläkar- och fältveterinärkårens reserver, skulle medföra motsvarande minskning i denna personal eventuellt tillkommande pension för annan statstjänst, vore därmed motivet för personalens kvarstående i reserven bortfallet. Följden härav skulle bliva, att många för tjänst såsom officerare i reserven, respektive anställning i de civilmilitära kårernas reserver särskilt kvalificerade personer, vilka innehade civila statstjänster exempelvis vid kommunikationsverken eller såsom assistenter, laboratorer eller i andra befattningar vid vetenskapliga institutioner, skulle komma att hållas utanför reservanställningen.

Arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, som funne skäligt att Pålman bereddes den av honom ifrågasatta förmånen, hemställde fördenskull att, därest densamma icke skulle komma honom tillgodo genom införande i blivande ny pensionslag av allmänna bestämmelser enligt arméförvaltningens ovannämnda tidigare förslag, särskild framställning måtte avlätas till riksdagen i ansökningens syfte.

1926 års pensionsutredning har i ärendet anfört följande.

I sitt den 29 mars 1927 avgivna betänkande med förslag till ny civil pensionslag m. m. hade 1926 års pensionsutredning (sid. 98-101) upptagit till behandling frågan om rätt att med civil tjänstepension förena annan pension. Med stöd av den motivering, pensionsutredningen därvid framlagt, hade i 38 § av förslaget till civil tjänstepensionslag intagits ett stadgande av innebörd, att den reduktion av pensionsbelopp, som eljest skulle inträda vid sammanträffande av flera pensioner, icke skulle äga rum vid förening av tjänstepension enligt civila tjänstepensionslagen med sådan pension, som utginge enligt gällande bestämmelser i fråga om pensionering av försvarsväsendets reserver av befäl och civilmilitär personal. Därest det sålunda föreslagna lagstadgandet varit tillämpligt å sökanden vid hans numera skedda avgång från lärarbefattningen vid veterinärhögskolan, skulle han varit berättigad att oavkortade uppbära såväl tjänstepension på grund av sagda tjänst som ock pension enligt reservbefälsförordningen. Då emellertid enligt 1:a punkten av övergångsbestämmelserna till lagförslaget lagen icke skulle äga tillämpning å den, som avgått från tjänsten före det lagen blivit gällande för den befattning, från vilken avgången skett, skulle, även om sagda lagförslag vunne godkännande, stadgandena i 16 § 3:o i 1907 års civila pensionslag förbliva å sökanden tillämpliga och han sålunda icke vara berättigad åtnjuta högre sammanlagda pensionsförmåner än som motsvarade pensionen för lärartjänsten. Enligt vad statskontoret i tidigare ärende rörande anstånd med avsked för Pålman från hans lärarbefattning meddelat, hade emellertid i liknande fall som det nu föreliggande framställning pläгат göras hos riksdagen om beviljande av tilläggspension till så stort

belopp, att vederbörandes sammanlagda pensionsförmåner komme att motsvara den större pensionen med tillägg av en tredjedel av den mindre. Vid sådant förhållande hade pensionsutredningen ansett sig böra tillstyrka, att även beträffande sökanden en dylik framställning avlättes till riksdagen.

Sedan *statskontoret* i sitt första utlåtande i ärendet med hänsyn till en väntad ny civil tjänstepensionslag hemställt, att förevarande ansökning ej måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, har statskontoret i sitt utlåtande den 2 september 1927 — med erinran om sitt ovan omförmälda tidigare uttalande rörande huru i liknande fall som det nu föreliggande framställning pläгат göras till riksdagen om beviljande av tilläggspension (jfr prop. nr 49 punkt 4 till 1925 års riksdag) — framhållit, att tilläggspensionen till Pålman borde utgöra $\frac{1}{3}$ av 348 kronor eller, efter avjämfning till närmaste med 12 i helt krontal jämnt delbara belopp, 120 kronor samt att beloppet torde böra anvisas att utgå från allmänna indragningsstaten från och med den 1 september 1926, då Pålman började uppbära sin civila pension.

I likhet med 1926 års pensionsutredning och statskontoret samt i anslutning jämväl till vad förut tillämpats finner jag billigt, att Pålman ställes något gynnsammare i pensionshänseende än vad som skulle bliva fallet vid tillämpning av nu gällande bestämmelser. Jag vill fördenskull tillstyrka, att han beredes] tilläggspension till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånerna motsvara hans civila pension med tillägg av $\frac{1}{3}$ av den militära pensionen.

*Departements-
chefen.*

I överensstämmelse med statskontorets förslag skulle med sådan beräkning tilläggspensionen utgöra i avrundat tal 120 kronor att från och med den 1 september 1926 utgå från allmänna indragningsstaten.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förutvarande läraren vid veterinärhögskolan, förutvarande regementsveterinären i reserven Axel Robert Pålman må, räknat från och med den 1 september 1926, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension av 120 kronor.

4:o.

I skrivelse den 10 oktober 1927 har lantmäteristyrelsen gjort framställning om beredande av pension åt amanuensen i styrelsen, f. d. överstelöjtnanten Gustaf Sahlin.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Sahlin är född den 17 maj 1855 och uppnår alltså nästkommande födelsedag 73 år. Han erhöll den 14 maj 1910 avsked från beställning såsom major vid Gotlands infanteriregemente från och med den 18 samma månad samt utnämndes till överstelöjtnant i armén den 26 september 1918. Under år 1922 har Sahlin avgått ur armén. Från arméns pensionskassa äger

*Pension åt
amanuensen
hos lantmä-
teristyrelsen,
f. d. överste-
löjtnanten G.
Sahlin.*

Sahlin såsom militär uppbära pension till ett sammanlagt belopp utom dyrtidstillägg av 4,620 kronor.

Lantmäteristyrelsen har i ärendet anfört:

I likhet med ett stort antal andra officerare hade Sahlin vid sidan om sin militära tjänst ägnat sig åt lantmäteriet. Efter fullgjord elevtid och avlagd lantmäterieexamen konstituerades han den 15 maj 1886 till lantmäteriauskultant, vilken benämning å examinerade lantmätare från och med ingången av år 1921 utbyttis mot extra lantmätare. Den 5 februari 1901 hade Sahlin erhållit lantmäteristyrelsens tillstånd till så kallad vidsträcktare verksamhet d. v. s. befogenhet att på eget ansvar i viss utsträckning handlägga lantmäteriförrättningar. Sahlin hade år 1909 av länsstyrelsen i Gotlands län föreslagits till befordran till vice kommissionslantmätare, men detta år inställdes alla befordringar i avvaktan på genomförande av den samma år beslutade omorganisationen av lantmäteristaten i orterna. Sahlin hade efter konstituerandet varit verksam såsom tjänstemedhjälpare, intill dess han den 18 oktober 1909 inträdde såsom amanuens i lantmäteristyrelsen, i vilken egenskap han vid ingivandet av ansökning om pension tjänstgjorde. Sahlins verksamhet före tillträdet av anställning i styrelsen hade ej varit av större omfattning, men den hade sedermera varit desto trägnare. Arbetet inom styrelsen hade ofta på grund av göromålens omfattning måst utsträckas utöver den bestämda dagliga tjänstgöringstiden, varjämte även söndagar ofta använts till arbete. Sahlins åligganden i lantmäteristyrelsen hade bestått i att bereda och föredraga personalärenden av löpande beskaffenhet jämte vissa ekonomiska ärenden, att upprätta härvid förekommande expeditioner samt att rörande dessa ämnen föra erforderliga liggare. I stort sett hade han alltså ombesörjt arbeten, som plögade åligga sekreterare och därmed likställda befattningshavare inom förvaltningen. Sahlins hela verksamhet hade karakteriserats av stor plikttrohet och samvetsgrannhet.

Löneförmånerna för lantmäteristyrelsens amanuenser hade under den tid av 18 år Sahlin tjänstgjort såsom amanuens undergått många förändringar. Sedan ingången av 1921 hade emellertid Sahlin uppburit å stat för extra lantmätare uppfört arvode å 1,500 kronor samt 2,800 kronor amanuensarvode jämte tillfällig löneförbättring därå, 700 kronor, eller tillhoppa 5,000 kronor, vartill kommit dyrtidstillägg enligt grunder, som gällt för icke reglerade verk.

Sahlins krafter hade på sista tiden syntts nedsatta, och i samförstånd med honom ansåge sig lantmäteristyrelsen på grund härav och jämväl av principiella skäl icke böra förnya hans förordnande vid utgången av år 1927. Att billighet och rättvisa fordrade, att Sahlin vid sin avgång från lantmäteristaten bereddes pension, därom torde någon tvekan knappast råda. Att så skedde stode i överensstämmelse med en uppfattning, som under senare åren vunnit allt större och större stadga inom förvaltningen.

Vad anginge beloppet å blivande pension syntes detta, vid det förhållande att Sahlin ägde tillgodoräkna sig 37 tjänsteår, böra beräknas till två tredjedelar av 5,000 kronor eller 3,340 kronor, vilket belopp emellertid med hänsyn till bestämmelserna i 16 § 3:o i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension torde reduceras till en tredjedel eller ettusen etthundra tjugo kronor. Lantmäteristyrelsen ville vidare erinra därom, att för Sahlin, vilken såsom icke ordinarie tjänsteman i lantmäteristyrelsen icke erlagt några pensionsavgifter, enligt sedvanlig tillämpning skulle beräknas en ytterligare nedsättning av pensionen. Med hänsyn till dennas ringa belopp och Sahlins höga ålder ansåge sig dock styrelsen kunna

ifrågasätta, att på denna grund icke behövde beräknas någon ytterligare avkortning.

Statskontoret har i infortrat utlåtande den 25 oktober 1927 uttalat sig sålunda:

I likhet med lantmäteristyrelsen ansåge även statskontoret, att billigheten bjöde, att någon pension av statsmedel bereddes Sahlin, när han vid framskriden ålder och efter långvarigt arbete vid lantmäteriet lämnade sin amanuensbefattning. Statskontoret hade för sin del icke haft annat att erinra beträffande styrelsens förslag än att pensionsbeloppet, som efter matematisk uträkning skulle utgöra 1,111 kronor 11 öre, men av styrelsen avrundats till närmast högre tiotal, torde böra bestämmas till närmast högre i fullt krontal med tolv jämnt delbara tal eller alltså till 1,116 kronor. Statskontoret hemställde alltså, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva, att Sahlin måtte, utöver honom från arméns pensionskassa tillkommande pensionsförmåner, från och med månaden näst efter den, då han lämnade sin amanuensbefattning, åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1,116 kronor.

På de skäl, ämbetsverken anført, vill jag tillstyrka, att någon pension från allmänna indragningsstaten beredes Sahlin, när han efter en väl vitsordad och långvarig tjänstgöring vid lantmäteriet lämnar sitt arbete därstädes. Mot det av statskontoret föreslagna beloppet har jag icke något att erinra.

*Departements-
chefen.*

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att amanuensen hos lantmäteristyrelsen, f. d. överstelöjtnanten Gustaf Sahlin må, utöver honom på grund av hans förutvarande militära anställning tillkommande pensionsförmåner, från och med den 1 januari 1928 åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1,116 kronor.

5:o.

I skrivelse den 7 juli 1926 har styrelsen för Ultuna lantbruksinstitut hemställt om pension till läraren vid institutet John Louis Nathorst, vilken jämväl är anställd som lärare vid lantmäteriuundervisningen och skogshögskolan.

I ärendet hava infortrade utlåtanden avgivits den 27 augusti 1926 av lantbruksstyrelsen, den 1 februari 1927 av lantmäteristyrelsen, den 31 mars 1927 av styrelsen för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt samt den 5 juli 1927 av statskontoret.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, att Nathorst, som är född den 26 juni 1860, innehaft befattning under tiden 1882—1889 såsom förste lärare vid lantbruks- och lantmannaskolor och under tiden 1889—1912 såsom föreståndare för lantbruksskolor, eller sammanlagt såsom förste

*Pension åt
läraren vid
lantmäteriu-
undervisnin-
gen m. m.
J. L. Nathorst.*

lärare 7 år och såsom föreståndare 23 år. Nathorst tjänstgör sedan 1912 såsom lärare i jordbrukslära med jordbruksekonomi och jordvärderingslära vid lantmäteriundervisningen, sedan 1913 såsom lärare i växtodlingslära vid Ultuna lantbruksinstitut och sedan 1914 såsom lärare i jordbrukslära och jordbruksekonomi vid skogshögskolan.

Såsom lärare vid lantmäteriundervisningen — å vilken befattning, jämlikt de av Kungl. Maj:t den 20 juli 1923 fastställda stadgarna för samma undervisning, förordnande av lantmäteristyrelsen meddelas för ett läsår i sänder — åtnjuter Nathorst avlöning med 4,000 kronor jämte tillfällig löneförbättring med 800 kronor, samt såsom lärare vid Ultuna lantbruksinstitut 3,000 kronor och vid skogshögskolan 2,460 kronor, allt för år räknat. Nathorsts sammanlagda årsinkomst av nämnda tre lärarbefattningar utgör sålunda 10,260 kronor, varå dyrtidstillägg utgår med för oreglerade verk gällande högsta belopp. Intill den 1 juli 1926, då skogshögskolan i avlöningshänseende nyreglerades, har hans avlöning därifrån utgjort 2,350 kronor.

Styrelsen för Ultuna lantbruksinstitut har för sin del vitsordat det nitiska och förtjänstfulla arbete, som Nathorst nedlagt vid undervisningen vid Ultuna. Under framhållande tillika att Nathorst under 37 år i så gott som oavbruten följd varit verksam som lantbruksskoleföreståndare och lärare vid högre undervisningsanstalter har styrelsen hemställt, att pensionen måtte bestämmas till 4,800 kronor för år eller samma belopp, som utginge till föreståndare vid lantbruksskolor.

Lantbruksstyrelsen har erinrat, att Nathorst huvudsyssla torde vara läraruppdraget vid lantmäteriundervisningens kulturtekniska kurs samt att frågan om pension åt Nathorst i första hand borde bedömas med hänsyn till hans verksamhet på lantmäteriområdet.

Vidare har lantbruksstyrelsen uttalat följande.

Med hänsyn till Nathorst långvariga på ett förtjänstfullt sätt utövade lärarverksamhet ansåge styrelsen önskvärt, att han vid avgång från sina nuvarande befattningar tillförsäkrades pension. Styrelsen för Ultuna lantbruksinstitut hade angivit visst belopp, 4,800 kronor, som Nathorst skulle erhållit i pension, därest han kvarstått såsom föreståndare för statsunderstödd lantbruksskola. Därvid hade dock icke tagits i betraktande, att Nathorst icke erlagt några pensionsavgifter och således för att erhålla full pension haft att inbetala en betydande engångsavgift. Enligt bestämmelserna rörande pensionering av föreståndare och lärare vid de statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolorna skulle Nathorst, därest pensionsavgifter för honom icke erlagts, endast kunnat påräkna en pension av cirka två tredjedelar av 4,800 kronor eller omkring 3,200 kronor. Givetvis borde emellertid frågan om storleken av den pension, som kunde tillerkännas Nathorst, bliva föremål för ytterligare utredning.

I sitt i ärendet avgivna utlåtande har *lantmäteristyrelsen* vitsordat, att Nathorst på ett förtjänstfullt sätt utövat sin lärarbefattning vid lantmäteriundervisningen. Denna befattning finge ock] anses som hans huvudanställning. Orsaken till att Nathorst icke vore ordinarie befattningshavare vore närmast att söka i det förhållandet, att lantmäteriundervisningen —

med tanke bland annat på dess eventuella sammanförande med annan högskola — fortfarande vore uppförd på extra stat. Denna omständighet borde dock icke få förhindra, att pension bereddés lärarna vid lantmäteriundervisningen. Själva pensionsbeloppet har lantmäteristyrelsen efter viss angiven beräkningsgrund ansett böra bestämmas till 4,000 kronor för år räknat.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt har, med vitsordande att Nathorst med utmärkt nit och skicklighet fullgjort sin undervisningsskyldighet vid skogshögskolan, föreslagit, att han måtte tillerkännas pension.

Med avseende å beräkande av dennas belopp, har styrelsen anført bland annat följande.

Det förhållandet, att varken skogshögskolan, lantmäteriundervisningen eller Ultuna lantbruksinstitut kunnat erbjuda full verksamhet för en lärarkraft å detta område, borde icke förhindra att vid pensionens bestämmande hänsyn toges till den sammanlagda av Nathorst presterade verksamheten, varför också vid pensionens beräkande den sammanlagda avlöningssumman torde böra tagas i betraktande, dock med skälig reduktion för icke inbetalda pensionsavgifter. Från denna synpunkt torde den av styrelsen för Ultuna lantbruksinstitut ehuru på andra grunder tillstyrkta pensionen å 4,800 kronor ej anses oskälig.

Därest Nathorst ej samtidigt skulle avgå från samtliga tjänster, borde pensionen uppdelas sålunda, att minskning för ännu innehavd tjänst skedde med belopp, som vid pensionens beviljande borde särskilt bestämmas.

Statskontoret har i ärendet anført följande.

Med hänsyn till den långvariga och väl vitsordade verksamhet Nathorst utövat i det allmännas tjänst, därav under 15 år i statstjänst, ansåge statskontoret det vara med billighet överensstämmande, att något årligt understöd av statsmedel bereddés Nathorst, då han på grund av hög ålder lämnade de anställningar han innehade. Vad pensionsbeloppet beträffade ville statskontoret föreslå, att Nathorst måtte komma i åtnjutande av ett sammanlagt pensionsbelopp av 4,200 kronor, därav 3,000 kronor för lärarbefattningen vid lantmäteriundervisningen samt 600 kronor för en var av lärarbefattningarna vid lantbruksinstitutet vid Ultuna och vid skogshögskolan, allt för år räknat, att från allmänna indragningsstaten utgå från och med månaden näst efter den, vari avgång från respektive befattning komme att äga rum.

Under åberopande av den i ärendet åvägabragta utredningen rörande Nathorsts långvariga väl vitsordade verksamhet i det allmännas tjänst tillstyrker jag, att pension bereddés Nathorst; och synes beloppet av pensionen lämpligen böra i överensstämmelse med statskontorets förslag bestämmas till 4,200 kronor att utgå på sätt samma ämbetsverk ifrågasatt. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:et måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements-
chefen.

att läraren vid lantmäteriundervisningen, lantbruksinstitutet vid Ultuna och skogshögskolan John Louis Nathorst må under sin återstående livstid från allmänna

indragningsstaten uppbära en årlig pension av 4,200 kronor, varav 3,000 kronor för lärarbefattningen vid lantmåteriundervisningen samt 600 kronor för vardera av lärarbefattningarna vid nämnda lantbruksinstitut och skogshögskolan, att för varje befattning utgå från och med månaden näst efter den, varunder avgång från befattningen äger rum.

6:o.

Pension åt f. vaktmästarbiträdet vid avvitringskontoret i Umeå änkan Anna Sofia Glas.

I skrivelse den 3 oktober 1927 har lantmäteristyrelsen, med överlämnande av en av förutvarande styresmannen vid avvitringsverket i Västerbottens och Norrbottens län distriktslantmätaren W. Jönsson i ämnet gjord framställning, hemställt om pension med ett årligt belopp av 300 kronor, att utgå från början av år 1927, åt förutvarande vaktmästarbiträdet vid avvitringskontoret i Umeå änkan Anna Sofia Glas, född Danielsson.

Av de till ärendet hörande handlingar inhämtas bland annat följande.

Änkan Glas, som är född den 5 september 1864, har från år 1910 till tiden för avvitringsverkets indragning den 30 juni 1924 varit anställd å nämnda avvitringskontor. Hennes man, som varit i tjänst som vaktmästare hos enskild person, avled för omkring sex år sedan. Någon pension efter honom utfaller icke till änkan. Den bouppteckning, som upprättades i anledning av mannens död, utvisade en behållning i boet av omkring 800 kronor. Änkan Glas' kroppskrafter äro enligt läkarintyg genom sjukdom betydligt nedsatta.

Lantmäteristyrelsen har i sin skrivelse anfört huvudsakligen följande.

Vid tidpunkten för avvitringsverkets indragning hade änkan Glas uppnått en ålder av nära 60 år. Allt sedan nämnda tidpunkt, då hon alltså utan eget förvållande blivit utan sysselsättning, hade hon haft sin försörjning av arbete i privat tjänst med städning och dylikt. Hennes kroppskrafter vore dock numera betydligt nedsatta, och syntes änkan Glas i den mån krafterna minskades bliva alltmera oförmögen att såsom hittills genom arbete försörja sig.

Det arbete änkan Glas utfört å avvitringskontoret i Umeå hade innefattat, förutom vanligen förekommande vaktmästargöromål, även städning av lokalen, som inrymde sju större rum, samt upphuggning och inbärande av all ved för kontorets uppvärmning. Såsom löneförmåner hade änkan Glas härför åtnjutit fri bostad om två rum, lyse och ved samt för vart och ett av de tre sista åren av sin tjänstgöring jämväl en lön av 100 kronor. Med ledning av socialstyrelsens uppgifter i Hyresräkningen år 1924, del I, torde värdet av naturaförmånerna kunna beräknas till omkring 550 kronor och således samtliga löneförmånerna under senare åren till omkring 650 kronor för år.

Änkan Glas hade icke några barn eller närmare anhöriga, vilka kunde anses hava skyldighet att försörja henne. Enligt intyg från Umeå stads fattigvårdsstyrelse vore hon medellös. Hittills hade hon dock ej nödgats för sitt uppehälle påkalla kommunens hjälp.

Då änkan Glas under fjorton år arbetat i avvitringsverkets tjänst och då hennes avgång från tjänsten närmast föranletts av nedläggandet av det

verk, hon varit anställd i, torde det få anses med billighet överensstämmande, att någon pension bereddades henne.

Såsom underlag vid beräkning av pensionsbeloppets storlek torde kunna tjäna värdet av de förmåner, hon för sitt arbete under senare åren åtnjutit. Därest änkan Glas innehaft ordinarie anställning skulle hon, i överensstämmelse med bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension, efter uppnådda sextio år och trettio tjänsteår hava varit berättigad till en pension motsvarande två tredjedelar av lönen, vilken pension emellertid, då hon vid avgången kunde tillgodoräkna sig endast omkring 14 tjänsteår, borde utgått såsom avkortad pension med 210 kronor. Vid det förhållande att några pensionsavgifter i förevarande fall icke erlagts, skulle även sistnämnda belopp reduceras, vilket i betraktande av de omständigheter, varunder tjänstgöringen slutat, och för att pensionen verksamt skulle kunna bidra till uppehållet för änkan Glas dock icke syntes böra ifrågakomma. Fastmera syntes det lantmäteristyrelsen att, då änkan Glas, vars tjänstgöring vid avvittringskontoret i Umeå alltid kännetecknats av plikttröhet och omtanke, genom sjukdom numera torde vara urständsat att vinna sin försörjning, starka skäl talade för sådan höjning av beloppet, att pensionen bestämdes till lägst 300 kronor.

Statskontoret har i infordrat utlåtande den 16 november 1927 icke funnit något att erinra beträffande den gjorda framställningen samt tillstyrker vidtagande av åtgärd i enlighet med vad lantmäteristyrelsen hemställt.

Såsom av ärendet framgår, har änkan Glas under flera år utfört ett väl vitsordat arbete vid avvittringskontoret i Umeå, vilket arbete genom avvittringsverkets indragning upphört. På grund härav och med hänsyn till hennes knappa ekonomiska omständigheter samt sjuklighet anser jag mig kunna tillstyrka lantmäteristyrelsens förslag om en årlig pension åt henne med 300 kronor räknat från och med den 1 januari 1927.

*Departementets
chejen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra vaktmästarbiträdet å avvittringskontoret i Umeå änkan Anna Sofia Glas, född Danielsson, må, räknat från och med den 1 januari 1927, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

7:o.

Med utlåtande den 7 februari 1928 har lantmäteristyrelsen överlämnat en till styrelsen ställd skrift, däri ritbiträdet Maria Rosman gjort framställning om erhållande av pension eller understöd.

*Understöd å
ritbiträdet M.
Rosman.*

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att sökanden, som är född den 11 februari 1860, allt sedan 1886 intill slutet av 1922 eller under omkring 36 år varit sysselsatt med kartritning för lantmäterieändamål, därav under åren 1902—1922 för lantmäteristyrelsen. Alltsedan sistnämnda tid har hon, enligt vad som framgår av läkarintyg, varit oförmögen till arbete. Anledningen till att hon först nu gör framställning om understöd beror på, att

hon den 10 januari 1928 förlorat sin moder, med vilken hon bott samman. Modern åtnjöt statspension såsom änka efter läroverkslärare. Behållningen i boet efter modern kan enligt föreliggande intyg ej beräknas överstiga 5,000 kronor att fördelas på fem arvingar

Lantmäteristyrelsen vitsordar, att sökandens arbete städse varit prägladt av stor noggrannhet och punktlighet. Med hänsyn till föreliggande ömmande förhållanden och då ett bifall till framställningen så vitt lantmäteristyrelsen kunde finna icke torde kunna anses prejudicerande, förordar styrelsen bifall till ansökningen i den form och till det belopp, som kan låta sig göra.

Statskontoret framhåller i remissutlåtande den 10 februari 1928 att, ehuru sökanden icke innehaft någon mera fast anställning i statens tjänst, syntes dock den långa tid, varunder hon anlitats för utförandet av vissa ritarbeten för statens räkning, ävensom det förhållandet att hon numera på grund av hög ålder vore oförmögen till arbete och syntes befinna sig i nödställd belägenhet tala för, att något understöd av statsmedel bereddades henne. Då hennes medelinkomst under de tjuguet år, hon för lantmäteristyrelsens räkning utfört arbete, uppgått till omkring 600 kronor, syntes understödet, dyrtidstillägg däri inberäknat, i varje fall icke böra överstiga nämnda belopp. Med hänsyn härtill funne sig statskontoret böra föreslå, att sökanden från och med den 1 januari 1928 från allmänna indragningsstaten tillerkändes ett årligt understöd av 420 kronor, å vilket belopp för närvarande utginge dyrtidstillägg med 120 kronor, tillhoppa alltså 540 kronor.

*Departements-
chefen.*

Med hänsyn till den långa tid sökanden anlitats för arbete i statens tjänst samt föreliggande ömmande omständigheter vill jag tillstyrka bifall till framställningen på sätt densamma av statskontoret förordats.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ritbitrådet Maria Rosman må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 420 kronor.

8:o.

*Tilläggs-
pension åt f.
förste expediti-
tionsvakten
vid Sveriges
geologiska
undersökning
A. Hj. Olsson.*

Med utlåtande den 22 september 1927 har chefen för Sveriges geologiska undersökning överlämnat en av förre förste expeditionsvakten vid undersökningen Alfred Hjalmar Olsson gjord framställning om rätt att efter erhållet avsked komma i åtnjutande av, utöver honom i nyssnämnda egenskap tillkommande pension, ett ytterligare pensionstillägg med lämpligt belopp.

Av handlingarna i ärendet framgår bland annat följande.

Olsson, som är född den 19 oktober 1860, anställdes, efter att under sommaren 1877 hava tjänstgjort såsom hantlangare vid de geologiska rekogno-

sceringarna, i oktober 1877 såsom extra vaktmästare vid geologiska undersökningen. Den 1 januari 1880 befordrades Olsson till ordinarie vaktmästare därstädes samt den 1 januari 1891 till förste vaktmästare, vilken befattning vid 1922 års ingång uppfördes såsom förste expeditionsvakt. Han har erhållit avsked från tjänsten, räknat från och med den 20 oktober 1927, med rätt till årlig pension till belopp av 1,824 kronor.

Chefen för undersökningen har anfört huvudsakligen följande.

Förutom göromålen såsom vaktmästare och expeditionsvakt hade Olsson under största delen av sin vid avgången mer än 50-åriga verksamhet i Sveriges geologiska undersöknings tjänst haft att ombestyras en mångfald mera kvalificerade göromål. Hans genast uppmärksammade ovanliga begåvning för naturforskaruppgifter hade föranlett, att han redan 1879 fick genomgå en instruktionskurs för medverkan i geologisk kartläggning, och hade han alltsedan år 1881 regelbundet mot reseersättning och särskilt arvode deltagit under sommarmånaderna i de geologiska kartarbetena. Olssons stora fallenhet för geologiska kartarbeten hade föranlett, att han sedan flera årtionden tillbaka varit att räkna som en av de allra skickligaste bland de extra geologer, som haft sådana arbeten på sin lott. Såsom belysande exempel på den höga vetenskapliga kvaliteten av Olssons arbeten såsom extra geolog kunde anföras, att en av honom utförd geologisk karta över de invecklade berggrundsförhållandena på norra delen av Ornöen oförändrad kunnat offentliggöras i en mycket uppmärksammad vetenskaplig avhandling till internationella geologkongressen i Stockholm år 1910 ävensom att Olsson själv (år 1911) utarbetat och hållit föredrag på ett så strängt vetenskapligt sällskap som geologiska föreningen i Stockholm över sina i samband med kartarbeten gjorda synnerligen viktiga vetenskapliga iakttagelser över de äldsta spåren av människan på Gotland.

Såsom framhållits i Olssons ansökan, hade Olsson utöver sin lön såsom vaktmästare, respektive förste expeditionsvakt, sedan länge uppburit ett extra arvode, från 1889 å 300 kronor och från 1910 å 500 kronor, för vissa andra utom vaktmästarsysslan stående kvalificerade göromål såsom fotografering för reproduktion av prov och preparat, ordnande och katalogisering av arkivalier, slamningar av fossil ur jordarter m. m. Alla dessa arbeten hade Olsson likaledes utfört på ett i alla avseenden berömvärt sätt.

Då det syntes synnerligen befogat, att Olsson vid tillbakaträdandet ifrån en 50-årig sällsynt vacker verksamhet, ägnad uteslutande åt statens tjänst, erhöle ett tillägg till sin pension, vilket skulle innebära jämväl någon ersättning för det kvalificerade och långt utanför hans vaktmästargöromål fallande arbete, som han sedan drygt 45 år tillbaka utfört, finge undersökningens chef på det allra livligaste tillstyrka bifall till hans framställning. Såsom av denna vidare framginge, hade Olssons sammanlagda inkomster för de utanför vaktmästarsysslorna fallande göromålen utgjort i genomsnitt 863 kronor för år under senaste femårsperiod. I betraktande av det utmärkt skickliga sätt, på vilket Olsson fullgjort sina mera kvalificerade åligganden, syntes det icke obefogat, om han till en belöning härför nu tillerkändes i det närmaste hela detta belopp såsom tillägg till sin pension. En tilläggs-pension av 816 kronor skulle bringa Olssons pension till 2,640 kronor, d. v. s. samma pension som tillkomme manlig tjänsteman i 13:e lönegraden. Då karaktären av Olssons utanför expeditionsvaktsysslorna fallande göromål varit sådan, att den snarast bort tillförsäkra en därmed helt upptagen tjänste-

man en högre löneplacering än den 13:e, kunde en sådan pension icke anses för hög.

Statskontoret har i infortrat utlåtande den 3 november 1927 gjort följande uttalande:

Det vore numera mycket vanligt, att vaktpersonalen hos statens verk och inrättningar användes, förutom i egentliga vaktgöromål, även i allehanda andra bestyr, som vid vederbörande verk kunde förekomma, såsom skrivning, kollationering m. m. Detta förhållande, som stode i överensstämmelse med vad som vid senaste löne regleringar för statens verk förutsattes, kunde givetvis icke grunda anspråk på någon förhöjning av den pension, som författningsenligt tillkomme förste expeditionsvakt eller expeditionsvakt. I nu förevarande fall vore emellertid omständigheterna alldeles säregna, i det att sökanden för vissa särskilda kvalificerade bestyr, som pålagts honom vid sidan av vaktgöromålen, uppburit ett arvode, som från och med år 1910 utgjort 500 kronor för år, ävensom sedan lång tid tillbaka under sommarmånaderna med åtnjutande av ledighet från den ordinarie tjänsten arbetat såsom extra geolog vid fältarbetena och därvid ådagalagt framstående skicklighet; och hade detta sistnämnda arbete tillfört honom en extra inkomst av i medeltal 863 kronor för år. Med hänsyn härtill funne sig statskontoret, som ansåge omständigheterna i detta fall vara sådana, att all risk för skapande av ett betänkligt prejudikat vore utesluten, kunna tillstyrka utverkande åt sökanden av en tilläggspension, vars belopp dock torde böra begränsas till omkring 500 kronor eller närmast högre i fullt kronotal med tolv jämnt delbara belopp och alltså bestämmas till 504 kronor, att från allmänna indragningsstaten utgå från och med den 20 oktober 1927 under sökandens återstående livstid.

*Departements-
chefen.*

Tack vare en ovanlig begåvning för vetenskapliga uppgifter har ifrågasvarande tjänsteman under en stor del av sin långvariga tjänstgöringstid kunnat användas för högt kvalificerade arbeten av väsentligen annan natur än de göromål, som ålegat honom på grund av innehavd ordinarie befattning. Härför har ock gottgörelse i särskild ordning under en lång följd av år beretts honom.

På grund härav måste jag i detta fall finna en tilläggspension välmotiverad. Det i detta avseende av statskontoret föreslagna beloppet torde få anses lämpligt avvägt.

Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre förste expeditionsvakten vid Sveriges geologiska undersökning Alfred Hjalmar Olsson må, räknat från och med den 20 oktober 1927, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära, förutom honom författningsenligt tillkommande pension, en årlig tilläggspension av 504 kronor.

Statsrådets övriga ledamöter instämma i vad departementschefen hemställt i de under 1:o—8:o här ovan antecknade ärenden.

Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämnar bifall till vad departementschefen hemställt samt förordnar, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Joh:s Thygesen.